

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ Α' ΛΥΚΕΙΟΥ
Επαναληπτικές ασκήσεις στα ρήματα

Πριν κάνετε οποιαδήποτε άσκηση, διαβάστε την αντίστοιχη ενότητα της γραμματικής
και τις σημειώσεις του τετραδίου!

A. Φωνηεντόληκτα ρήματα (όπως το λύω)

1) Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους:

κελεύω: το απαρέμφατο Ενεστώτα ενεργητικής φωνής και το απαρέμφατο Αορίστου
μέσης φωνής

.....

πιστεύω: τα τρία γένη της μετοχής στον Παρακείμενο.....

.....

βουλεύομαι: το β' ενικό πρόσωπο του Παρατατικού και του Μέλλοντα στην ίδια φωνή

.....

παύω: το γ' πληθυντικό πρόσωπο στην Ευκτική και Προστακτική Αορίστου στην
ενεργητική φωνή

φονεύω: το α' πληθυντικό πρόσωπο στην Υποτακτική Ενεστώτα στην ενεργητική φωνή

.....

2) Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους:

παιδεύω: να γραφτούν τα απαρέμφατα όλων των χρόνων της ενεργητικής φωνής.

.....

.....

φονεύω: να κλιθεί η Ευκτική Αορίστου α' στην ενεργητική φωνή.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

κωλύω: να γραφτεί το α' ενικό πρόσωπο σε όλους τους χρόνους της Οριστικής στη μέση φωνή.

.....

.....

.....

.....

.....

διδάσκω: α) να γραφτεί το γ' ενικό πρόσωπο σε όλες τις εγκλίσεις του Ενεστώτα στην ενεργητική φωνή. β) να γραφτεί το απαρέμφατο και η μετοχή Ενεστώτα (ολογράφως και στα 3 γένη) στην ενεργητική φωνή

3) Να αναγνωρίσετε το χρόνο, την έγκλιση και τη φωνή των παρακάτω τύπων. Αν κάποιος τύπος είναι απαρέμφατο ή μετοχή θα το δηλώσετε και θα γράψετε μόνο το χρόνο και τη φωνή του.

παύσαιεν:.....

βεβουλεύκασι:.....

φονευσόμενος:.....

μηνυέτω:

τετόξευκας:.....

φονεύσαιμεν:

γράφησθε:

πράττειν:

παυσόμενος:.....

δουλευέτω:.....

μηνῦσαι:

Β. Συμφωνόληκτα ρήματα: ουρανικόληκτα (με χαρακτήρα του θέματος: κ,γ,χ), χειλικόληκτα (με χαρακτήρα του θέματος: π,β,φ,πτ) και οδοντικόληκτα (με χαρακτήρα του θέματος: τ,δ,θ,ζ)

1) Να σχηματίσετε τον παρατατικό και τον αόριστο των παρακάτω ρημάτων:

Ενεστώτας	Παρατατικός	Αόριστος
έμφανίζεις		
έλπίζει		
μνημονεύουσιν		
ονομάζω		
βλάπτει		
άπαγορεύετε		
άπαλλάσσουν		
περικόπτω		
ράπτομεν		

εὐδαιμονίζω		
ισχύουσιν		

2. Να σχηματίσετε τον παρακείμενο και τον υπερσυντέλικο των παρακάτω ρημάτων:

Ενεστώτας	Παρακείμενος	Υπερσυντέλικος
νομίζει		
θεραπεύω		
χορεύουσι		
εκδιώκει		
φυλάσσομεν		
στρατεύετε		
ιδρύετε		
κομίζεις		
βλάπτομεν		
παιδεύετε		
διαρπάζουσιν		
αλιεύομεν		
θύεις		
τρίβετε		
διώκουσιν		

3. Να συμπληρώσετε τα απαρέμφατα των παρακάτω ρημάτων:

ΡΗΜΑ	ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ	ΑΟΡΙΣΤΟΣ	ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ
ἀγορεύω				
ἀθροίζω				
ἀλιεύω				
φύω				
δύω				
διώκω				
θύω				
ιδρύω				
κελεύω				
κινδυνεύω				
κόπτω				
κωλύω				
πείθω				
πιστεύω				

4. Να σχηματίσετε τις μετοχές των παρακάτω ρημάτων:

ΡΗΜΑ	ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ	ΑΟΡΙΣΤΟΣ	ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ
ἄκοντίζω				
ἐγκωμιάζω				
κωλύω				
μηνύω				
μνημονεύω				
παρασκευάζω				
πέμπω				
πράττω				
φυλάττω				

5. Να σχηματίσετε τον Παρατατικό, Μέλλοντα, Αόριστο, Παρακείμενο και Υπερσυντέλικο της Οριστικής ενεργητ. φωνής των παρακάτω ρημάτων.

Προσοχή: α) στις καταλήξεις που έχει κάθε ρήμα ανάλογα με το χαρακτήρα του θέματός του (π.χ. πράττω: ουρανικόληκτο: παίρνει ξ στο Μέλλοντα και Αόριστο και χ στον Παρακείμενο και Υπερσυντέλικο. β) στους ιστορικούς χρόνους που παίρνουν αύξηση γ) στον Παρακείμενο και Υπερσυντέλικο που παίρνουν αναδιπλασιασμό.

Ενεστώτας	ρημ. θέμα	Παρατατικός	Μέλλοντας	Αόριστος	Παρακείμενος	Υπερσυντέλικος
μηνύω	μηνύ-					
ίδρύω	ίδρυ-					
φυτεύω	φυτευ-					
στρατεύω	στρατεύ-					
θύω	θύ-					
διώκω	διώκ-					
πράττω	πράγ-					
φυλάττω	φυλάκ-					
τάττω	τάγ-					
βλάπτω	βλάβ-					
ἀναγκάζω	ἀναγκαδ-					
κομίζω	κομιδ-					
ψεύδω	ψεύδ-					
σώζω	σώ-					
κόπτω	κόπ-					
ρίπτω	ρίπ-					
παρασκευάζω	σκευάδ-					

ἀλλάττω	ἀλλάγ-					
βασιλεύω	βασιλεύ-					
γράφω	γράφ-					
θηρεύω	θηρεύ-					
κρύπτω	κρύφ-					
κομίζω	κομίδ-					
πείθω	πείθ-					
κηρύττω	κηρυκ-					

6) Να αντικαταστήσετε τα ρήματα σε όλους τους χρόνους της Οριστικής στη μέση φωνή προσέχοντας:

α) τις καταλήξεις που έχει κάθε ρήμα ανάλογα με το χαρακτήρα του θέματός του (π.χ. πράττ-ω: ουρανικόληκτο: παίρνει ξ στο Μέλλοντα και Αόριστο και χ στον Παρακείμενο και Υπερσυντέλικο β) το πρόσωπο και τον αριθμό.

Για τον Παρακείμενο και Υπερσυντέλικο συμβουλευτείτε τη γραμματική ή λεξικό ρημάτων.

Ενεστώτας	Παρατατικός	Μέλλοντας	Αόριστος	Παρακείμενος	Υπερσυντέλικος
βλάπτομαι					
πολιτεύη/ει					
ψεύδεται					
πείθομαι					
παιδεύεται					
λύονται					
διώκη/ει					
κομίζεσθε					
κρυπτόμεθα					
στρατεύομαι					
ταράττονται					
γράφεται					
παρασκευάζη/ει					
ἀλλάττεται					
πράττονται					
παύεσθε					
πλήττονται					

ὀρίζη/ει					
δεχόμεθα					
εὐχομαι					

7) Να αντικαταστήσετε τους τύπους της οριστικής στις άλλες εγκλίσεις προσέχοντας το χρόνο, το πρόσωπο και τον αριθμό:

Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Απαρέμφατο	Μετοχή
φυλάττεις					
διώκει					
ἐταράξατε					
θύσουσι					
ἥλλαξαν					
ἐλέγχετε					
ἐβλάψαμεν					
ἐρρίφατε					
ῥυξας					
εἶ					
γράφουσι					
πέπραχας					
λέγει					
ἠῦρισκον					
ἐκεκηρύχεσαν					

8. Να βάλετε τα ρήματα στον κατάλληλο τύπο της Προστακτικής στην ενεργητική φωνή:

- _____ (εἰμί, β' εν.) φιλαλήθης, ὦ φίλε, καὶ μὴ πολλὰ _____ (λέγω, ενεστ.) ἀλλὰ καλὰ.
- _____ (προσέχω, γ' ενικό ενεστ.), ὦ ἄρχον, ἐλευθέρων μέλλεις ἄρχεις καὶ Ἑλλήνων _____ (ἐξετάζω, β' πληθ. αορ.) τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ.
- _____ (εἰμί, β' πληθ.) ἐγκρατεῖς, ὦ νέοι, καὶ μηδὲν ἄγαν _____ (πράττω, β' πληθ. ενεστ.).
- _____ (θαυμάζω, β' εν. αορίστου) καὶ τοὺς τὴν φιλαργυρίαν φεύγοντας.
- Μὴ γέλωτα προπετῇ _____ (στέργω, β' εν. ενεστ.).
- Μηδεὶς _____ (διδάσκω, γ' εν. ενεστ.) ὥς πρέπει ἡμᾶς βουλευέσθαι.
- _____ (ἄπτω, β' εν. ενεστ.) παῖ λύχνον.
- Ὡ στρατηγέ, τοῦ σοῦ στρατεύματος _____ (φροντίζω, αόρ.).
- Οἱ λόγοι οὗτοι οὕτως _____ (ἔχω, γ' πληθ. ενεστ.).

- Ὑμεῖς _____ (εἰμί) καλοὶ κάγαθοί.
- Ἄνδρες Ἕλληνες, ὑμεῖς _____ (ἄγω, ενεστ.) καὶ τὰ δίκαια _____ (πράττω, αόρ.).

9. Να συμπληρώσετε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο Προστακτικής στη μέση φωνή:

- Ὡ νεανία, τοὺς πρεσβυτέρους _____ (σέβομαι, β' εν. ενεστ.).
- Οὗτος τὸ δίκαιον _____ (ψηφίζομαι, αόρ.).
- Χρόνου _____ (φείδομαι, β' εν. ενεστ.).
- _____ (τοξεύομαι, γ' πλ. αορ.) οἱ πολέμιοι.
- _____ (δέχομαι, β' εν. αορ.) τὸν ἐμὸν λόγον, ὦ παῖ.
- _____ (φροντίζομαι, β' εν. ενεστ.) ἡ πατρίς.
- Μὴ _____ (χαρίζομαι, β' πληθ. ενεστ.) τοῖς προδόταις, ὦ κριταί.
- _____ (διαπράττομαι, γ' εν. παρκμ.) ἡ εἰρήνη.
- _____ (βούλομαι, β' εν. ενεστ.) ἀεὶ ἀγαθὸς εἶναι.
- Μὴ ὑμεῖς _____ (ὀδύρομαι, ενεστ.) ἀλλὰ _____ (κομίζομαι, ενεστ.) τὰ οἰκεῖα καὶ φεύγετε.
- Ὑμεῖς _____ (στρατεύομαι, αόρ.) ἐπὶ τοὺς πολεμίους.
- Ἄνδρες Ἕλληνες, ὑμεῖς τοῖς βαρβάροις _____ (ἀντιτάττομαι, αόρ.).

Γ. Αόριστος β'

Πριν κάνετε τις ασκήσεις, συμβουλευτείτε τον πίνακα με τα ρήματα που ἔχουν Αόριστο β' στη σελίδα 13 του φυλλαδίου που σας ἔχω δώσει.

1) Μανθάνω: Αόριστος β' ἔμαθον: να κλίνετε την Οριστική και την Ευκτική Αορίστου β'.

Οριστική

Ευκτική

Τυχχάνω: Αόριστος β' ἔτυχον: να κλίνετε την Υποτακτική & την Προστακτική Αορ. β'.

Υποτακτική

Προστακτική

λαμβάνομαι: Αόριστος β' ἐλάβομην: να γράψετε το απαρέμφατο και τη μετοχή Αορίστου β'

Απαρέμφατο: _____

Μετοχή: _____

2) ὄρῳ, παρέχομαι: να γραφτεί το β' ενικό πρόσωπο σε όλες τις εγκλίσεις του Αορίστου β' καθώς και το απαρέμφατο και η μετοχή του ίδιου χρόνου στην φωνή που βρίσκονται τα ρήματα.

3) Να γραφτούν τα παρακάτω ρήματα στον Αόριστο β' στην ίδια φωνή και στο πρόσωπο και την έγκλιση που ζητείται

1. ἄγω: γ' πληθυντικό Οριστικής
2. παραγίγνομαι: β' ενικό Προστακτικής
3. καθορῶ: β' ενικό Προστακτικής
4. περιορῶ: α' πληθυντικό Ευκτικής
5. παρέχομαι: β' ενικό Προστακτικής
6. ἐγγίγνομαι: απαρέμφατο
7. προλέγομαι: β' πληθυντικό Ευκτικής
8. παραλαμβάνομαι: β' ενικό Υποτακτικής

Δ. Συνηρημένα ρήματα

1. νικάω-ῶ, τιμωρέομαι-οὔμαι και ζημιόω-ῶ: Να γραφούν το β' ενικό και το α' και β' πληθυντικό πρόσωπο σε όλες τις εγκλίσεις του Ενεστώτα και στον Παρατατικό καθώς και το απαρέμφατο και η μετοχή Ενεστώτα στη φωνή που βρίσκονται τα ρήματα.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....